

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ยุคสมัยสังคมไทยในปัจจุบันที่เผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่จะต้องปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการที่จะสามารถแข่งขันกับนานาชาติอารยประเทศได้อย่างทัดเทียมและเหมาะสม มีคุณภาพและมาตรฐานสากลเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ในอนาคต โดยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อาทิ จัดให้มีหลักสูตรอาเซียนศึกษา ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทุกๆ การแลกเปลี่ยน ICT (Information and Communication Technology : ICT) รวมทั้งการเตรียมการเพื่อให้มีการรับรองวุฒิการศึกษาระหว่างกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, ย่อหน้า 2) ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 รวมถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้บัญญัติถึงนโยบายในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะกระบวนการในด้านการปฏิรูปทางการศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างรวดเร็วจริงจัง รวมทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) ที่มีเจตนารมณ์มุ่งพัฒนาชีวิตมนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมमानชนที่เอื้ออาทรต่อกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 2)

สถานศึกษาเป็นองค์กรทางการศึกษาที่มีภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาที่ประกอบด้วย การวางแผน จัดทำหลักสูตร และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดและบริหารชั้นเรียน จัดดูแลรักษาอุปกรณ์ ตลอดจนอาคารสถานที่ บริหารงานวิชาการ การเงิน บริหารงานบุคคล ดูแลสุขภาพอนามัยของผู้เรียน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 รวมถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดบทบาทสำคัญไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1) จัดการเรียนการสอน โดยการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน 2) ฝึกทักษะและวิธีคิด สถานศึกษามีหน้าที่ในการฝึกฝนผู้เรียนให้รู้จักคิดเพิ่มพูนทักษะในการจัดการ ฝึกการเผชิญสถานการณ์และปัญหาต่างๆ และสามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และ

3) จัดให้เรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ดีต้องมาจากการฝึกฝนปฏิบัติจริงของผู้เรียน (จิระงอกศิลป์, และคนอื่นๆ, 2550, หน้า 106-107) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมีหลักเกณฑ์ มีหลักวิชาการมาประยุกต์กับความสามารถ และมีการใช้ยุทธศิลป์คู่กันไปกับยุทธศาสตร์ เป็นนักบริหารมืออาชีพที่ต้องเก่งกว่ายุคก่อนๆ ทั้งในด้านการจัดการองค์กรภายในให้เป็นระบบแล้วยังต้องสามารถเผชิญและเอาชนะวิกฤติต่างๆ ได้ด้วย (ธีระ รุญเจริญ, 2553, หน้า 43)

การบริหารจัดการองค์กรโดยเฉพาะในหน่วยงานทางการศึกษานั้นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายในองค์กร คือ การมีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารที่จะสามารถนำพาองค์กรให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน สามารถปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันได้ ภาวะผู้นำเปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้นำที่จะเป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพที่จะสามารถสร้างอำนาจชักนำและมีอิทธิพลเหนือกว่าผู้อื่นตัวชี้วัดการนำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ชื่อว่ามีอาชีพ คือ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงานนั่นเอง (สุภัททา ปิณฑะแพทย์, 2555, ย่อหน้า 5) ฉะนั้นคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะบอกว่าการบริหารจัดการองค์กรมีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด การเป็นผู้บริหารที่ดี ควรมีคุณลักษณะในด้านความรู้ ความสามารถ การมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ (อำนาจ ทองโปร่ง, 2554, หน้า 32) สอดคล้องกับแนวคิดของจากรุณี ดวงแก้ว (2553, หน้า 26) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีลักษณะที่สำคัญในด้านการมีความรู้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความเป็นประชาธิปไตย มีมนุษยสัมพันธ์กับทุกคน เป็นนักประสานงานที่ดี บริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ และครองตนดี มีความโปร่งใส จึงจะสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของผู้อื่น

แต่เนื่องจากสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่ขาดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร ขาดความรับผิดชอบของระบบการศึกษาทุกขั้นตอน อันเนื่องมาจากการขาดความรับผิดชอบของระบบการศึกษาต่อผู้เรียนและผู้ปกครองและในส่วนของสถานศึกษาที่แต่ละสังกัดยังมีความแตกต่างกันมากในด้านคุณภาพในการจัดการศึกษามีผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร (อัมมาร สยามวาลา, 2555, ย่อหน้า 3) นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนยังไม่ได้รับการอบรมอย่างเข้มข้นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน มีภาวะผู้นำค่อนข้างน้อย ตลอดจนขาดทักษะในการบริหารและการจัดการด้านการศึกษาและคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานเต็มใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (สิทธิชัย เครือทิวา, 2548, หน้า 3-4)

ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในสภาพสังคมปัจจุบันจึงเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ผู้บริหารสถานศึกษามีใช้แต่เพียงต้องเรียนรู้หลักการบริหารหรือปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือตามระเบียบกฎหมายเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีอุดมการณ์ในจิตสำนึกของตนเอง คือจะต้องใช้อำนาจที่ได้มาจากกฎหมายหรืออำนาจที่เกิดจากความดีงามที่มีอยู่ในตนเองประกอบกัน เพื่อจัดการให้องค์ประกอบที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ได้ประสานกันเพื่อไปสู่จุดหมายที่ต้องการและโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาพิเศษที่อยู่ในรูปแบบของโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย ผู้บริหารจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่นไปจากคุณลักษณะของผู้บริหารทั่วไป อาทิในแง่ของการบริหารงานที่ต้องเน้นหลักการมีส่วนร่วมทั้งกับสังคมและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในด้านการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยเฉพาะเรื่องการระดมเงินทุนเพื่อนำมาใช้ในการศึกษา การให้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะ การให้และรับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่ายร่วมกัน ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารต้องเป็นผู้เสียสละตนเอง เพื่องานบริการสาธารณะ การเข้าร่วมงานกับหน่วยงาน สมาคม ชุมชนต่างๆ ได้อย่างดีตามโอกาสอันควร (อำนวยการ ทงโปรง, 2554, หน้า 32) นอกจากนี้การนำหลักคุณธรรม จริยธรรมในเรื่องการมีเมตตา กรุณา มีความอดทน มีความยุติธรรม มีความรักความห่วงใย และไม่เอารอดเอาเปรียบผู้อื่น มาใช้ในการบริหารองค์กรก็เป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน และในแง่ส่วนตนนั้นต้องเป็นผู้บริหารที่มีคุณลักษณะพิเศษในเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ) สามารถรับรู้ รู้เท่าทัน และควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง กล้าแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และสามารถรับรู้ตอบสนองอารมณ์และความต้องการของผู้อื่นได้ถูกต้อง สามารถสร้างความสมดุลในเรื่องความคิด จิตใจ อดทนต่อความล้มเหลว ผิดหวัง ขจัดข้อขัดแย้ง ยอมรับจุดดีจุดด้อย และความเป็นจริงได้อย่างดีเยี่ยม (อารี พันธุ์มณี, 2555, ย่อหน้า 8)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาคนตาบอดและคนตาบอดพิการซ้ำซ้อนลพบุรี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย ซึ่งมี 13 โรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาอันจะก่ออรรถประโยชน์แก่คนตาบอดและประเทศชาติโดยรวมต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้จะนำไปเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสอนคนตาบอดได้ใช้ในการวางแผน พัฒนาปรับปรุงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสอนคนตาบอดและผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน ซึ่งสามารถนำข้อมูลสารสนเทศนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงาน พร้อมทั้งจัดให้มีการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นบุคลากรฝ่ายปฏิบัติการสอนและฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย ปีการศึกษา 2556 จำนวน 13 โรงเรียน โดยจำแนกเป็นฝ่ายปฏิบัติการสอน 185 คน ฝ่ายสนับสนุน 154 คน รวมทั้งสิ้น 339 คน (โรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย, 2556, หน้า 1)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน สูตรที่ใช้ในการหาขนาดของตัวอย่างจึงใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน .05 ในการคำนวณหาขนาดของตัวอย่าง (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 445) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 183 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามตำแหน่งเป็นบุคลากรฝ่ายปฏิบัติการสอนจำนวน 110 คน และฝ่ายสนับสนุน จำนวน 73 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables)

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ

- 1) น้อยกว่า 35 ปี
- 2) 35 - 50 ปี
- 3) มากกว่า 50 ปี

2.1.3 ระดับการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 3) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5-10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปี

2.1.5 ตำแหน่ง

- 1) ฝ่ายปฏิบัติการสอน
- 2) ฝ่ายสนับสนุน

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย โดยใช้แนวคิดของอำนาจ ทองโปร่ง (2554, หน้า 14) ประกอบด้วย

2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

2.2.2 ด้านการจัดระบบ

2.2.3 ด้านวิชาการ

2.2.4 ด้านการบริหารจัดการ

2.2.5 ด้านสังคมและชุมชน

2.2.6 ด้านการพัฒนาตนเองเชิงบริหาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นิยามศัพท์ไว้ดังนี้

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกหรือความเชื่อของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่สามารถแสดงออกด้วยพฤติกรรมที่สะท้อนความคิดเห็นนั้นๆ ต่อเหตุการณ์ สถานการณ์ หรือประสบการณ์ที่ผ่านมาซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งทางบวกและลบ สำหรับการวิจัยครั้งนี้หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึก ความเชื่อและการตัดสินใจของบุคลากรในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทยที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่ชี้ให้เห็นถึงลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย โดยแสดงถึงพฤติกรรมต่างๆ ตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบ 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านการบริหารจัดการ 5) ด้านสังคมและชุมชน และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองเชิงบริหาร

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ก่อให้เกิดความสุขในชีวิต มีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่เหมาะสม อาทิ มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม และศรัทธาในอาชีพ มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยขององค์กร มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มอบหมายงานตรงกับความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสมและยุติธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และมีจิตสำนึกที่ดีงามต่อการปฏิบัติหน้าที่

2. ด้านการจัดระบบ หมายถึง วิธีการบริหารงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน อาทิ มีการคิดอย่างเป็นระบบและนำความคิดรวบยอดมาสื่อสารกับคนในองค์กร มีความรู้ความเข้าใจในการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสาร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ สร้างเครือข่ายและนำสิ่งแวดลอมต่างๆ มาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ดีในการบริหารจัดการและรู้วิธีการใช้ข้อมูลข่าวสารมาวางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษา

3. ด้านวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ อาทิ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการนำหลักและวิธีการใหม่ๆ มากำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา จัดทำและใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น เสนอและนำเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ๆ รวมทั้งนำผลงานวิจัยมาพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เสนอและนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและระดมทรัพยากรจากชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษา

4. ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การนำเทคนิควิธีการต่างๆ มาดำเนินการอย่างเป็นระบบให้บรรลุวัตถุประสงค์ อาทิ นำความรู้ ความสามารถและการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาวางแผนบริหารสถานศึกษา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน กำกับ ติดตาม จัดทำรายงานและสรุปผลการใช้งบประมาณ และการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัด และสามารถคำนวณผลได้ผลเสียในการปฏิบัติงานได้ชัดเจน

5. ด้านสังคมและชุมชน หมายถึง การแสดงออกซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการ อาทิ นำชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย นโยบาย จัดทำและพัฒนาหลักสูตร สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา นำคณะครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริการชุมชน

นำผู้เชี่ยวชาญและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาความรู้แก่คณะครูและนักเรียน และนำชุมชนเข้ามาสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการจัดหาทรัพยากรมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

6. ด้านการพัฒนาตนเองเชิงบริหาร หมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านทักษะการเป็นผู้นำและการจัดการให้ดีขึ้นเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย อาทิ เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ อบรม สัมมนาทั้งภายในและนอกหน่วยงาน เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ค้นคว้า ติดตามองค์ความรู้ เทคโนโลยีใหม่ๆ และเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน สร้างวิสัยทัศน์และควบคุมภาวะทางอารมณ์ พัฒนาบุคลิกภาพด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม และมีความมุ่งมั่นในความสำเร็จของการพัฒนาทางด้านการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้จัดการของโรงเรียน สอนคนตาบอดในประเทศไทย

บุคลากร หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย บุคลากรฝ่ายปฏิบัติการสอนและบุคลากรฝ่ายสนับสนุน

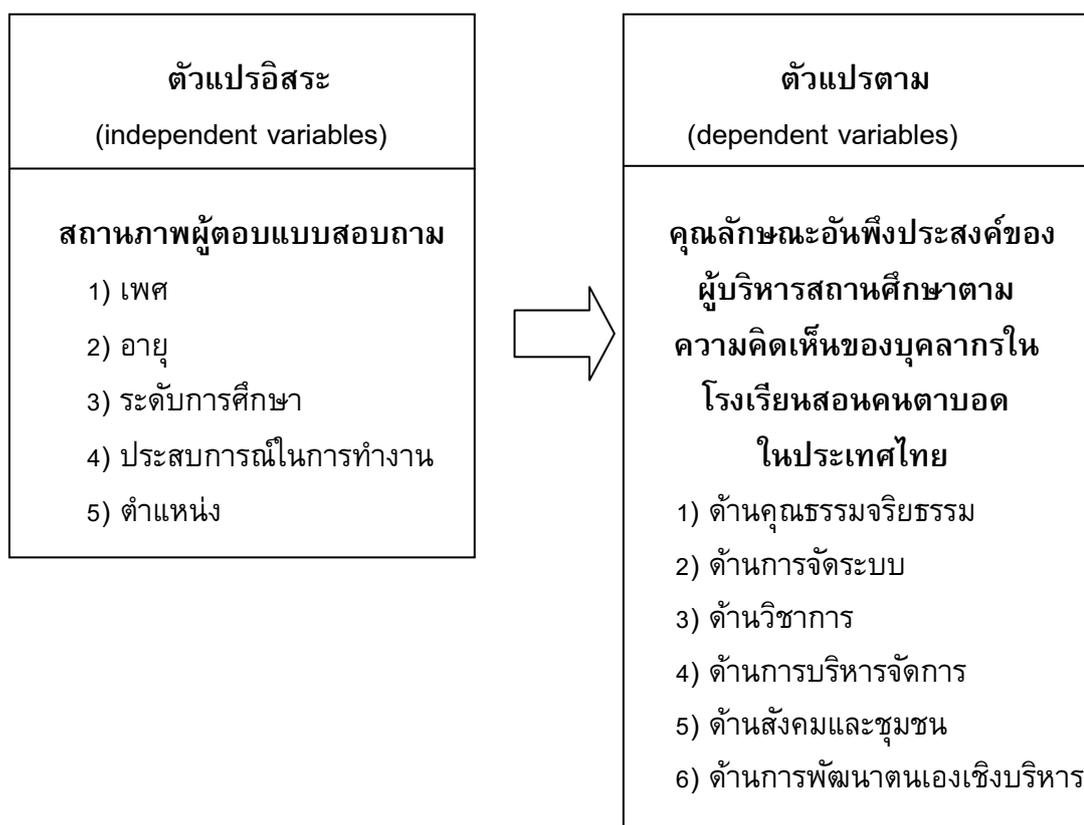
ฝ่ายปฏิบัติการสอน หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย

ฝ่ายสนับสนุน หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่อื่น เช่น การเงิน ชุกรการ ทะเบียน วัสดุผลนักรการโรง ในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย

โรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย หมายถึง สถานศึกษาสำหรับสอนคนตาบอด ซึ่งดำเนินการโดยมูลนิธิหรือองค์กรการกุศล ในประเทศไทย สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 11 โรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดขอนแก่น โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดร้อยเอ็ด โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมา โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดลำปาง โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนสอนคนตาบอดสันติจินตนา จังหวัดแพร่ โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนธรรมิกวิทยา โรงเรียนบ้านเด็กรามอินทรา โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดและคนตาบอดพิการซ้ำซ้อนลพบุรี โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดธรรมสภาลพบุรี โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พิทยา โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย โดยใช้แนวคิดของอำนาจ ทองโปรง (2554, หน้า 14) ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง